

Пренатальна(допологова) педагогіка – мода чи необхідність?

Прийшли батько і мати до мудреця і запитують:

*- Нашому малюку вже цілих п'ять днів,
порадьте, коли нам починати його виховувати?*

Мудрець відповів:

- Ви спізналися на дев'ять місяців і п'ять днів!

Життя стає все швидше, виховання і навчання дітей починаються все раніше - ось одна з прикмет нашого часу. Сучасні батьки як ніколи захоплені найрізноманітнішими методиками раннього розвитку: ми вчимо дітей читати з 2 років, з 3-х років починаємо вивчати англійську і т.п.

Учені пішли ще далі, вони наполегливо пропонують починати навчання дітей в утробі матері. З'явилася спеціальна наука про допологове навчання і виховання дітей - пренатальна педагогіка.

Пренатальна педагогіка - це мода чи необхідність? Що потрібно знати майбутнім батькам про пренатальної педагогіки?

Питання, на які ми спробуємо сьогодні відповісти.

Продовження роду - одне з найважливіших завдань людства. Народи, які змогли створити дієві системи виховання, в тому числі і допологові, процвітали в давнину і продовжують процвітати сьогодні. У давнину основну увагу приділяли зануренню майбутньої матері у світ прекрасного, пізніше - правильному харчуванню вагітної. На початку 20 століття був виявлений цікавий факт, який перевернув уявлення вчених про сутність допологового виховання і привів до виникнення цілої науки - пренатальної педагогіки. Справа в тому, що в мозку новонароджених було виявлено багато атрофованих нейронів. Вчені припустили, що це відбувається під час внутрішньоутробного розвитку через їх невитребуваність, тобто дитина втрачає частину свого інтелекту ще до народження. В результаті подальших досліджень і експериментів до кінця 70-х - початку 80-х рр. в Європі та Америці утвердилися ідеї раннього допологового розвитку дитини і сформувалися пренатальна педагогіка та пренатальна психологія. Не обійшлося і без перегинів. Майбутні мами і тата надмірно активно включилися в процес допологового виховання. Дійшло до того, що серед вагітних було модно один день на тиждень відмовлятися від їжі (а деякі не їли й по три дні поспіль), щоб дитина починала активно рухатися і просити їжу. Захоплення подібними фізичними тренуваннями плода для багатьох закінчилося кесаревим розтином.

До Росії пренатальна педагогіка прийшла з перебудовою, в середині 90-х років 20 століття широко поширилася методика М. Лазарева, спрямована на

навчання майбутньої мами основам спілкування з ще ненародженою дитиною.

«Процес отримання плодом звукової інформації повинен супроводжуватися розвитком інших функцій, насамперед рухової. Інформація, отримана ним, не просто запам'ятовується нейронами, як це відбувається після народження. Вона в прямому сенсі слова ліпить самі нейронні клітини. Звідси ще одне важливе положення: пренатальний досвід плоду стає основою його особистості, на яку має спиратися все подальше освіта»

(М. Лазарєв)

Пренатальна педагогіка - це цілеспрямоване, усвідомлений вплив на ще ненароджену дитину з метою поліпшення її інтелекту, формування певних якостей особистості, зміцнення нервової системи і здорового розвитку дитини в цілому.

Все частіше в книгах та підручниках пишуть не «плід», а «внутрішньоутробне дитя». Ще до народження дитина чує, розрізняє голоси, відчуває ритм і музику. Ще до народження починається формування особистості дитини, її емоційний, інтелектуальний, психічний розвиток, і саме пренатальний досвід у майбутньому стане основою особистості людини. Все це означає, що пренатальна педагогіка - це об'єктивна реальність, а не просто чергове модне захоплення, і майбутнім батькам необхідно її прийняти. Є офіційна статистика, яка підтверджує ефективність методів пренатальної педагогіки, їх позитивний вплив на загальний психофізіологічний розвиток дітей та їхнє здоров'я.

Які ж методи пренатальної педагогіки? Вони доступні та прості.

Методи пренатальної педагогіки - це особливі методи і засоби самого раннього впливу на дитину з метою її розвитку. По суті, багато з методів пренатальної педагогіки - це прості і доступні дії, які люблячі батьки виконують інстинктивно.

1. Перший і найважливіший метод - фізичний контакт з дитиною.

Це і погладження живота, і ніжні дотики мами чи тата. Будь-яка дитина чекає цих хвилин, реагує на приємні тактильні відчуття, відповідає рухами. Добре починати і закінчувати день за допомогою фізичного контакту з дитиною, цей ритуал дозволить зміцнити емоційний зв'язок з крихіткою, заспокоїть її. Ви, напевно, звертали увагу, що багато майбутніх мам часто кладуть одну або обидві руки на живіт - так вони підтримують постійний зв'язок з дитиною.

2. Фізичний контакт потрібно поєднувати з мовним впливом.

Говоріть з дитиною, розповідайте, що бачите навколо, що робите, як Ви її чекаєте і любите, яка вона народиться розумна, гарна, здорова і т.д. Після народження діти впізнають голоси батьків і тих, з ким часто спілкувалася мама під час вагітності. Пісні, які Ви будете співати ще не народженому малюку, казки, які будете читати, дитина впізнає після народження. Саме вони стануть найулюбленішими, допоможуть заспокоїти малюка.

3. Музичне виховання дитини починається в утробі матері.

Моцарт, Вівальді, Шопен та ін. «Сонячні» класики надзвичайно благотворно впливають на розвиток дітей. Існують і спеціальні музичні збірки для вагітних, побудовані на принципах пренатальної педагогіки, зверніть на них увагу. Наприклад, збірник «Музика народження» М. Лазарева.

4. Розумові вправи і творчі заняття майбутньої мами (малювання, ліплення, спів, гра на музичних інструментах, твір віршів, рукоділля і т.д.) втягують дитину в процес пізнання навколишнього світу. Живіть повним життям, ходіть на концерти і виставки, відвідуйте музеї, дозвольте собі невеликі подорожі та екскурсії. Ваші враження стануть потужним імпульсом для розвитку дитини, створять сприятливий емоційний фон. Кожна мама хоче, щоб її малюк був самим-самим. У тому числі і найкрасивішим малюком на світі. Чому ми таке значення надаємо красі? Тому що ми підсвідомо асоціюємо красу і здоров'я. Гарний - це і розумний, і здоровий, і сильний, словом, самий чудовий. Ще в давнину люди замислювалися над тим, чи можна вплинути на зовнішній вигляд дитини. Поступово склався цілий ряд практичних рекомендацій про те, як народити гарну дитину. Багато з таких рекомендацій отримали згодом наукове обґрунтування.

Як народити найкрасивішу дитину?

Здавна люди вірили, що плід може засвоїти риси образу, під впливом якого перебувала його мати під час вагітності. Пояснювали це тим, що вагітна жінка дуже чутлива до «тонких матерій», підвласна їх впливу. Вважалося, що вагітним жінкам категорично не можна дивитися на калік, виродків, важко хворих людей, звірів у клітках і т.п., щоб не народити некрасиве або навіть потворне дитя. Збереглося безліч історій, що ілюструють цю думку. Наприклад, широко відома середньовічна легенда про одну італійці, яка народила сина з шерстю і кігтями. Пояснювали це тим, що батько дитини колекціонував опудала тварин, картини з дикими тваринами і т.п., а мати їх регулярно бачила (і «закарбувала», якщо можна так сказати). Описані в літературі й протилежні випадки, коли поганулі народжували красунь, що немов зійшли з картин, якими часто милувалися майбутні матері. Так поступово сформувалося переконання, що вагітна повинна дивитися на все красиве і гармонійне: людей, пейзажі, інтер'єри, картини та інше.

З'явилася навіть особлива наука - калліпедія - мистецтво народжувати на світ красивих дітей. Калліпедія радить:

- змішання крові (діти, народжені від батьків різної національності, зазвичай красивіші і здоровіші);
- зачинати дітей в любові і пристрасті («плоди любові» завжди красиві);

- оточувати себе під час зачаття квітами, картинами, красивими предметами інтер'єру, приємними ароматами і т.п .;

- оточувати жінку красою під час вагітності (красиве створює позитивний настрій і гармонізує).

Сучасні вчені з часткою сумніву відносяться до калліпедії, проте визнають пластичність і сприйнятливність ембріона до впливів ззовні. Доведено, що все, що оточує вагітну жінку, впливає на розвиток плода. Не тільки те, що вагітна жінка їсть і п'є (як ми звикли думати), і те, що жінка бачить, чує, відчуває ... І набагато сильніше, ніж ми можемо собі це уявити. Отже, наші предки мали рацію. Щоб зачати, виносити і народити гарну дитину, вагітну жінку повинна оточувати краса в широкому сенсі цього слова: позитивна обстановка, красиві і доброзичливі люди, добрі фільми, хороша музика, приємні запахи ... Особлива роль відводиться творам класичного мистецтва: в архітектурі, живописі, музиці, танцях. «Дивись на красиве і уникай потворного» - ось формула краси, дотримуючись якої вагітна жінка може істотно поліпшити спадковий потенціал своєї дитини, адже саме зір дає нам 90% інформації про навколишній світ. Рекомендують навіть спеціальну вправу для вагітних: ретельно вибрати портрети людей, які здаються Вам красивими, розвісити їх по квартирі і регулярно милуватися.

- Щоб народити найкрасивішу дитину: необхідні умови Люблячі один одного чоловік та жінка, які бажають мати дитину.

- Здоров'я майбутніх батьків, прихильність здоровому способу життя до зачаття і після (якщо є шкідливі звички - треба позбуватися, краса несумісна з алкоголем, курінням, наркотиками і т.п .; якщо є сумніви в своє здоров'я - треба їх вирішити).

- Гігієнічні умови життя. (Красиві «плоди» дозрівають при гарному догляді: в чистоті, на свіжому повітрі, і поливати їх потрібно найчистішою водою.)

- Краса і гармонія навколо вагітної жінки.

- Робота думки (уявляйте майбутнього малюка; подумки наділяйте його всіма тими рисами і властивостями, які хочете передати; розмовляйте з ще не народженою дитиною).

Одним словом, зробіть все можливе, щоб Ваш малюк народився і ріс здоровим. І Ви досягнете мети - народите найкрасивішу дитину, адже краса невіддільна від здоров'я.